

بسم الله الرحمن الرحيم

نام درس: آموزش زبان فارسی 1

جلسه یازدهم 98/12/17

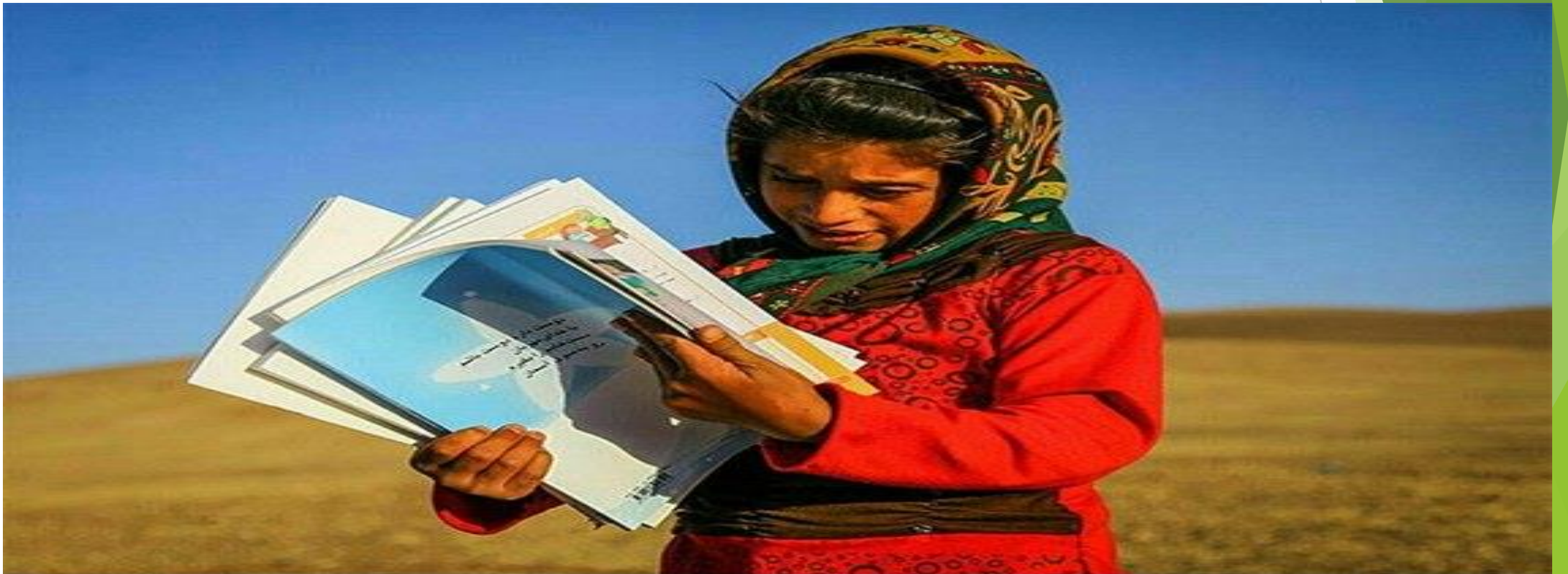
رشته: آموزش ابتدایی

تهیه و تنظیم: دانشگاه فرهنگیان پردیس بنت الهدی

مدرس: لیلا آزاد

استان اردبیل

دوزبانگی و اثرات آن

مقدمه

امروزه در سطح جهان کشورهایی وجود دارند که در آنها دویا چند زبان مختلف رایج بوده، اما فقط یکی از زبانها به عنوان زبان رسمی ومشترک پذیرفته شده است وآموزش نیز براساس همان زبان رسمی صورت می پذیرد.اگر زبان کودک وزبان آموزش متفاوت باشد پدیده ی دوزبانگی به وجود می آید که فرد علاوه بر زبان مادری باید زبان دیگری رانیز بیاموزد لذا کوششهای او برای کسب علم بیشتر از افراد تک زبانه خواهد بود.

ایران از جمله کشورهایی است که در آن پدیده ی دوزبانگی وجود دارد

- ▶ در بسیاری از نقاط کور خانواده هایی زندگی می کنند که زبان تکلم آنها ،عیرفارسی است و کودکان این خانواده ها براساس الگوهای زبان مادری خویش بادیگران ارتباط برقرار می کنند تمام کودکان واجب التعلیم در هنگام شروع به تحصیل بازبان فارسی آموزش می بینند باتوجه به اینکه زبان فارسی بسیار متفاوت با زبان مادری ومحلی کودک است لذا مشکلات متعددی برای کودکان به وجود می آورد.
- ▶ شناخت پدیده ی دوزبانگی واثرات مثبت ومنفی آن بر پیشرفت تحصیلی دانش آموزان می تواند کمک موثری در رفع تنگناهای احتمالی ناشی ازاین پدیده باشد.

تعاریف

- ▶ دوزبانگی را ازجمله های مختلفی تعریف کرده اند. برخی از متخصصین مهارت هم اندازه در دو زبان را مورد توجه قرار می دهند و لذا فردی را دوزبانه می نامند که علاوه بر زبان خویش ، دارای مهارتی هم اندازه در زبان دیگر باشد و این توانایی را داشته باشد که بتواند هر یک از آن ها را به طور مساوی و در شرایطی همانند مورد استفاده قرار دهد.
- ▶ ازدیدگاههای دیگر دوزبانگی می تواند به زبان خانوادگی و زبان مادرو زبان مادر مربوط باشد از این نظر کودک دو زبانه کودکی است که در خانواده ی تک زبانه بزرگ شده و هنگام ورود به مدرسه بازبان دومی روبرو می شود که زبان آموزش است و ممکن است زبان جامعه ای باشد که در آن زندگی می کند.

اثرات دوزبانگی

اثرات مثبت

- ▶ برخی بررسی ها به اثرات مثبت دوزبانگی اشاره می کندومی گوید کودکی که در حال فراگیری تکلم به دو زبان است نه تنها آن زبان ها را به آسانی یاد می گیرد بلکه در هر زبان به مهارت و اطمینان می رسد لذا لیاقت نگهداری دوسیستم زبانی را در کنارهم واستعمال هر کدام از آنها را بر حسب طرف گفتگو وترجمه مفاهیم از سیستمی به سیستم دیگر یا با کلماتی دیگر دارد
- ▶ نتایج به دست آمده نشان می دهدکودک دوزبانه دارای موهبت خاصی برخوردار میشود وبر این باور است که کودک دوزبانه که برای هر شیئی دوواژه می شنودوادر می گرددتا به محتوا ومعنی واژه بیشتر از صورت آن توجه کنداو می گویددر دو زبانگی مزیتی می بینم که کودک را به جای گفتار طوطی وار به اندیشیدن وادارمی دارد.
- ▶ گروسین دوزبانه دبودن را ذخیره ی بزرگ برای کودک محسوب می داردومعتقد است که کودک دوزبانه دارای یک آگاهی بهتر از زبان های دیگر است ودریادگیری زبانهای جدید در موقعیت های بهتری قرار دارد.

اثرات منفی

- ▶ برخی از متخصصین و زبان شناسان به اثرات منفی دوزبانگی اشاره دارند. پس از بررسی و طبقه بندی انواع تداخل در رفتار زبانی کودکان دوزبانه آنها را با اشتباههای کودکان یک زبانه در جریان فراگیری زبان مادری مقایسه کردند و اثرات منفی آن را در کودکان دو زبانه گزارش کردند. مطالعات حاکی از تداخل در گفتار دوزبانه هاست جز پرزنت معتقد است که کوشش کودک برای تسلط دوزبان به جای یک زبان به طور حتم، باعث کاهش قدرت او در یادگیری چیزهای دیگری خواهد شد که می بایست فرا گرفته شوند.
- ▶ در تحقیقات انجام شده در ایران نیز به اثرات منفی دوزبانگی روی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان اشاره شده است.

در نتایج این نوع تحقیقات به موارد زیر برمی خوریم

- ▶ 1- دانش آموزان دوزبانه در مورد درک معنی و مفهوم کلمات مشکلات یادگیری فراوان داشتند.
- ▶ 2- در نوشتن کلمات چایی دچار مشکلات فراوان بوده اند.
- ▶ 3- میزان افت تحصیلی افراد دوزبانه بیشتر از افراد عادی بوده است.
- ▶ 4- دوزبانه ها در دروس فارسی خوانداری و املافت بیشتری داشته اند.
- ▶ 5- میزان ترک تحصیل دانش آموزان دوزبانه از دیگران بیشتر بوده است.
- ▶ 6- مشکلات نوشتاری دانش آموزان دوزبانه خصوصا در دوران اولیه تحصیل از دانش آموزان عادی بیشتر بوده است.

سپاس از نگاه سبزتان

